

[Lange.]

kan meget let blive en alvorlig Realitet. Det kan blive det, fordi man giver Afkald paa Kontrollen med, hvilken Gæld den paagældende Ejer har, naar Laanene ikke tinglyses. Dette Forhold kan bringe Kautionisterne ud for store Overraskelser og store Vanskeligheder, men det kan ogsaa føre til ubehagelige Overraskelser og Vanskeligheder for Laantageren. Den Dag, han modtager 5 eller 10 Menneskers Hjælp som Kautionister, paatager han sig let en Forpligtelse til, naar disse Mennesker selv har Brug for Laan, at optræde som deres Kautionist. Selv om det ogsaa bliver betragtet som en Formsag, er det ikke rart for en saadan Mand at have paataget sig en Forpligtelse til i en hvilken som helst Situation at kautionere igen for 5 eller 10 af de Mennesker, der har hjulpet ham. Det er en af de Ting, jeg er allermost bange for, at denne Maade at lovgive paa ikke fører til det, man venter, men fører til, at man kommer ind i Forhold, der kan være endnu mere usunde end dem, man har søgt at hindre.

Jeg skal ikke sige meget om Lovforslagets Enkeltheder. § 3 indeholder en hel Del Bestemmelser om, i hvilke Tilfælde Dommeren maa tinglyse Gæld, der ligger uden for den Grænse, som ellers er fastslaaet. Der er bl. a. under Punkt a anført Gæld, stiftet til Dækning af Omkostninger ved varige Forbedringer af Ejendommen, som foretages efter Lovens Ikrafttræden, og der nævnes en hel Del flere Ting. Jeg synes, det bliver en meget vanskelig Opgave for Tinglysningsdommeren at afgøre, om en saadan ønsket Tinglysning lovligt kan finde Sted. Jeg ved ikke, hvordan han skal kunne føre en virkelig Kontrol med, at den Gæld, som tinglyses, og som overstiger Grænsen, virkelig falder ind under de Undtagelsestilfælde, som opregnes under § 3, Stk. 1. Jeg tror, det vil være meget vanskeligt i Praksis at gennemføre disse Bestemmelser.

Jeg betragter det som en Forbedring, at man ved en Ændring i Folketinget har givet Tilladelse til, at Ejendomme, der ejes af Haandværkere, ligestilles med Ejendomme til industriel Brug. Jeg tror, det havde været heldigt, om man ogsaa havde medtaget Ejendomme, der drives af handlende. Jeg

tænker her særlig paa mindre Haandværkere og mindre handlende. Særlig paa Landet, hvor Ejendomsskylden for den Slags Ejendomme i mange Tilfælde er meget lav, er det ofte nødvendigt for disse erhvervsdrivende for at skaffe sig Driftskapital at faa tinglyst et Skadesløsbrev paa Ejendommen.

Jeg betragter det ogsaa som en Fordel, at man har forhøjet Laanegrænsen for Landejendomme til 100 pCt. af Ejendommens Ejendomsskyldsansættelse, men kun ud fra den Betragtning, at Ejendomsskylden i mange Egne af Landet efter min Mening er alt for lav eller i hvert Fald forholdsvis lav for denne Kategori af Ejendomme. Men der er jo noget mærkeligt i, at samtidig med at man sætter denne Laanegrænse for Landejendomme til 100 pCt. og for Byejendomme til 90 pCt., tinglyses der hver Dag Laan til Staten, de saakaldte Saneringslaan, op til 110 pCt. og i visse Tilfælde over denne Grænse, hvilket der i Lovforslaget er taget Hensyn til ved en Undtagelsesbestemmelse netop for den Slags Laan. Tankegangen er naturligvis den, at Saneringslaanenes Opgave er at bevare de nuværende Ejendomsbesiddere paa deres Ejendomme, hvilket er et Formaal, som jeg kun kan billige. Men det samme kan meget godt gælde ogsaa med Hensyn til andre Laan, der ønskes tinglyst. Der kan være løs Gæld, som i dette Øjeblik kunde afløses af et tinglyst Laan; det kan dreje sig om Købmandsgæld eller anden løs Gæld. Dette vil man nu forhindre, og Følgen deraf vil kunne blive, at de Mennesker, som har et saadant løst Tilgodehavende hos en Landmand, tvinges til at lade Ejendommen sætte til Auktion i Stedet for; at de gennem Tinglysning kunde faa Gældsforholdet ordnet paa en Maade, som de kunde være tjent med.

Den samme Virkning kan opstaa som Følge af Bestemmelsen i § 4 om Bortfald af Udlæg i en Ejendom, hvis den ikke sættes til Auktion inden 6 Maaneder efter Udlæggets Foretagelse. Man kan meget let gennem denne Bestemmelse komme til at tvinge Auktioner frem, som ellers ikke vilde være blevet foretaget. Netop i en Opgangstid, hvor der vil være større Mulighed for at faa Ejendommene solgt, kan Resultatet let blive, at Kreditorerne tvinges til at sætte Ejendommene til Auktion; og i saa Tilfælde